

15.

Herényi physikai Observatorium 15/VIII 1882

Kedves Miklós Bátyám!

Mellékelve küldöm tartozásomat, mely áll a következőkből:

Reflector utolsó részlete	500	frt
Spectralphotometer ¹¹⁵	<u>100</u>	"
	600	"
Levonva a spectrocolorimeter kiadásait	<u>17</u>	"
	583	frt

Részletezve ez utóbbi kimutatást:

objectív	2,50	Trieb ¹¹⁶ stb apróság	5	frt
öntvények	3,-	deszka	<u>1,50</u>	
csövek, csavarok	5,-	Összesen	17	frt

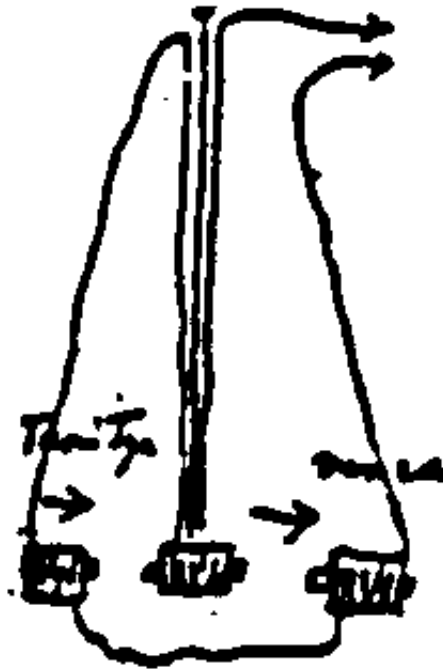
Azonkívül Dr Kobold ur¹¹⁷ számára a szabadjegyet is melléklek, mely Győr-Szombathely között használható. A Szőny-Győri vonalra nem érdemes szabad- jegyet szerezni költségeit viselni fogom.

A passage-ház¹¹⁸ készen van csak a tetőzetet kell rá tenni ez holnap meg lesz, azután a kupola készül, mi szintén nem sokáig tart s reménylem a jövő hét végéig teljesen elkészülök, úgy hogy a műszer bármikor felállítható lesz¹¹⁹.

A márványokat alkalmazom így: összefordítva és összekötve, alul kissé kiáll de annál szilárdabb. Nem egyhamar akad erősebben fundírozott műszer¹²⁰ a mienknél. A golyókat köszönöm¹²¹! Mivel tartozom értük?

Kérlek szíveskedjél az órára valami tanácsot adni olyan praktikusát minő a contacté volt, mely az óra járását nem zavarja legkevésbbé sem s igen kevés contactot hagy ki. Villanyos órát - minő a reflectornál van mégsem alkalmazhatok a passage csőnél, mert míg fönt nem szükséges rendesen oly pontos idő, addig a passage csőnél¹²² ez okvetetlenül kell s az óra össze hasonlítás nem is oly egyszerű nagyobb távokra. /A kupolába secunder-záleren¹²³ viszek időt. /Én azt hiszem készítettetek Freytagnál egy egyszerű olcsó órát felhuzni valót s ingáját így csinálom:

óra contact

Azt hiszem magyarázat nem is kell hozzá.
Az inga minden 2 secundában
szabályoztatik. Ugy hiszem elég célszerű
lesz s tökéletesen együtt fog járni az órával
mert ha itt ott egy egy contact kimaradna is
az inga leng azért szabályosan

A siderostatic telescopban ¹²⁴ egyet értek veled magam is sokkal egyszerűbbnek tartom a tükör mozgatását. A montírozás hasonlíthatatlanul olcsóbb és egyszerűbb.

Debrecenbe ¹²⁵ nem megyek hanem valószínűleg szeptemberben Sanyival s Direktorial hozzád. Most nem mozdulhatok hazulról, mert akkor az új urani-enburgon is be kellene szüntetni a munkát.

Azonban jöjj el ha időd engedi a jövő héten, talán kedden megkezdjük a cséplést azután tegyünk kísérleteket Siemenssel ¹²⁶ s spectroscoppal. Sajnálom, hogy a magam spectroscopjával nem készülhettem el a közbejött építkezés miatt, nem lennél-e szíves azon esetben ha magad nem hoznád veled - mit természetesen legjobban szeretnék - egy spectroscopot küldeni pár estére, melynek elég erős disperziója s mérő készüléke van? Nagyon szeretnék néhány mérést tenni fémspectrumokon, azon célból, hogy később ugyanezen fémek spectrumait villanyszikrákkal is megpróbálhassam. Ha csak lehet jöjj el legkésőbb a hónap végéig mikor a locomobil ismét itthon lesz, hogy télre eltéssék.

A vörös csillagot úgy hiszem megtaláltam jul 24 én, nagyságát 8^m találtam, spectrumát III Typ.a levegő 3 as volt ¹²⁷. Színét téglavörösnek találtam, azóta csak aug 7 én észleltem kitéző légköri viszonyok mellett, de e szép estét az elbucszóban levő déli csillagoknak Sagittarius, Ophiucus stb. szántam.

Azután jött a hulló csillag észlelés¹²⁸ s a 13 iki gyönyörű estét ott vesztegettem el 14 hulló csillag kedvéért. Jövőre külön hulló csillag észlelő "manschaftot" tanítok be, hogy magam mással esetleg hullócsillag spectrum észleléssel foglalkozhassam. Laboránsomat¹²⁹ betanítom beállítani a tanítót¹³⁰ pedig órát leolvasni és jegyezni. Most az órát Pista öcsém¹³¹ a jegyzőkönyvet tanító kezelték.

Közlöm az eredményt: Aug 9 mértem 26-ot láttunk össz. 120 at

Közlöm az eredményt:	Aug 9 mértem 26-ot	láttunk össz. 120 at
	10	52
	11	38
	12	27
	13	<u>14</u>
		<u>68</u>
	157	771

Csillag időben észleltem, hogy a AR könyebben számítható legyen, s az esési időt milyen középídőre alakítsam, bécsire? A jegyzőkönyvet elküldjem Gyal- lára s ott számíjtátok a AR és Decl értékeket? Vagy mit jobban szeretnék, küldj valami diagrammot vagy képletet vagy táblázatot az átszámításra, hogy azt magam tehessem meg. Az ujjabb következő csillaghullásra kérlek légy szíves pár nappal előbb figyelmeztetni. A viszontlátás reményében maradok híved

Jenő